

Afskedsprædiken

Horne, Hirtshals og Asdal kirke

29. sept. 1963

16. søndag efter Trinitatis
(Lucas 7,11-17).

Det er et malerisk sceneri, der op-
rulles for os i vort evangelium til i dag.

Lucas, vor evangelist har flere farver
paa sin palet og maler med en finere
pensel end de øvrige evangelister. Vi
kan grangivelig for vore øjne se, hvad
der foregik udenfor Nains port hin dag.

Nain betyder den yndige stad, belig-
gende ved foden af det snedækte Her-
mon. Nu er der bare en grushob og nog-
le murbrokker tilbage.

Den hæslige død spotter enhver form
for skønhed og ynde. Er det et yndigt
sted, døden gør alligevel indtog der. Er
det et menneske - dets herlighed fal-
mer som markens blomst, som nu den
unge mand, der laa kold og bleg paa
sin baare.

Man er nu paa vej *ud ad* porten med
hele begravelsesfølget med den græden-
de moder forrest i følget. Men *ind ad*
porten er Jesus paa vej med sit følge
med sine disciple, disciple taget i vide-
ste forstand. Jesus var jo selv vanlig-
vis omgivet af en større eller mindre
skare, der ønskede at blive undervist af
ham og være vidner til de gerninger,
han gjorde.

Og hvilket møde! Den ene skare fulgte
Livets Fyrste, den anden hvad døden
havde ranet.

Vi tror paa Jesus Kristus, Guds en-
baarne Søn, vor Herre; saadan beken-
der vi i vor kristne tro.

Vor Herre er det sidste led i vor Frel-
sers titulatur, hvad vi ikke noksom kan
understrege. Jesus Kristus er vor Herre,
den altformaaende mand. Der er intet,
han ikke bemestrer. Ogsaa den magt,
der vil lægge vort liv øde i tid og evig-
hed: Døden.

Det er i saa henseende betegnende,
at Lucas, hvor Jesus udenfor Kains port
konfronteres med døden selv, benæv-
ner ham Herren, en benævnelse, der
kun yderst sjælden forekommer i Evan-
gelierne. Og saa sandelig: her handler
han som Herren over liv og død. Let
berørte han baaren og bad og sagde:
Unge mand staa op. Og enkesønnen rej-
ste sig op.

*"I alle dine sager kom de sidste ting
i hu"*. Jeg synes, at disse ord fra Jesu
Schirachs visdoms bog giver dagens
evangelium os anledning til at tænke paa.

Vi har mange sager for: Betydelige
og ubetydelige, mere eller mindre hyg-
gelige sager, sager der gør at vi staa
i fare for at glemme de sidste ting.

Kom de sidste ting i hu, især da den
dag opbrudet kommer, og vi ser solen
sidste gang.

Det er jo ligesaa almindeligt, at et
menneske dør, som det er almindeligt,
at et menneske fødes.

*Kom de sidste ting i hu: Døden, den
bitre. Bitter, hvorfor: Vi skylder alle
Vorherre en død, siger man; det turde*

være en af verdens sædvanlige logne. Nej, vi skylder alle synden en død. Thi syndens sold er død, den vil have sin sold udbetalt, og faar det. Derfor er det saa bittert, ja, ydmygende for et menneske at dø.

Det er en tung lærdom at nemme: at gaa døden i møde uden uro, ængstelse, ja, frygt. Vi mennesker lærer det aldrig til fulde. Jeg ved nok, at der er skrevet bindstærke bøger om, at døden er en smertefri proces. Kan det bero-lige nogen, saa kan det maaske volde andre uro: der kunne jo dog muligvis være noget paa den anden side livets grænseskel, som det ikke er saa lysteligt at gaa ind til. Hvad grunden nu siden kan være, alle viger vi tilbage for tanken om døden. Ak, det er saa menneskeligt. Frygt for døden kan selv den frommeste kristen nære; der er ingen retfærdige, end ikke een!

„I alle dine sager, kom de sidste ting i hul!“ Og vi følger til: „Kom Kristus i hu.“ Han kan betage os vor dødsfrygt. „Han kom“, hedder det i Hebr. 2, „for at befri alle dem, der paa grund af dødsfrygt var under trældom al deres livs tid“. Jesus ynkedes inderligt over enken i Nain. Og hun græd, fordi døden alt saa tidligt havde berørt hendes eneste barn med sit kolde aandepust. Det var en graad, der udsprang fra hjertetets ind-erste kilde, en smertelig graad; som hun dog holdt af sin store dreng! Vi ved jo, at hjerte rimer paa smerte i mere end en betydning. Men hun blev til gavnstøstet, da sønnen lyslevende fløj i hendes arme.

Noget tilsvarende skal vi ikke vente at faa at se eller opleve. Det var et jærtegn, Herren øvede - paa ABC-bogens første trin for at give de to smaaskarer, der mødtes udenfor Nains port, en anelse om, at han var den af Gud udsendte Kristus. - Saa meget er givet: det gør den Herre Jesus fremdeles ondt for os mennesker. Men han kan sige til os „græd ikke“ som til enken i Nain, saa taaren holder op at trille. Han kan sige til os, som kender dødsfrygten: „frygt ikke“, og frygten viger.

Det var paa en rejse i det lyse, smilende Gallilæa, at Jesus passerede Nain og opvakte enkens søn. Siden drog han til det barske, golde Judæa for at møde sit kors og finde sin grav; men ef-

ter tre dage stod han op igen og lever nu heroventil ved Guds kraft.

Langfredag og paaskemorgen er de to store tildragelser, vi lover for, i frel-seshistorien. Langfredag friede han os fra syndens frygt. „Gud er os ikke læn-ger vred, det kan vi deraf vide, at han har sendt sin søn herved for verdens synd at lide“. Hans ord til den værk-brudne kan vi tage til os: Søn, vær frimodig; dine synder forlades dig“. Vær frimodig, d. v. s. tab ikke modet, frygt ikke.

Og paaskemorgen friede Herren Je-sus os fra dødens frygt, da han rejste sig af sin grav. Ja, da han friede os fra syndens frygt, friede han os dermed og-saa fra dødens frygt. Dermed kan vi lade os være trøstet over døden.

Vi ved det saa godt, vi har hørt det saa tit. Vi har jo da vor børnlærdom i behold. Men eet er dog at vide det, et andet er at have afgjort sig for denne Herre Jesus i en sand og levende tro.

„I alle dine sager kom de sidste ting i hu.“ Ja, det er en saare betimelig hen-stilling. En saadan havde den unge mand i Nain næppe haft tanker for i sin korte tilværelse. De unge og døden er i det hele et kapitel for sig selv. Døden lurar jo da ikke om det nærmeste gadehjørne, saalænge man er ung, mener den unge, det gør den da sædvanligvis heller ikke - og dog! Eller livet forekommer den unge som en lang, lang allé af træer, der alle skal passeres, og hvert træ mar-kerer et menneskeaar. Alléen fortoner sig ganske i det dybe perspektiv; lad saa blot kirkegaarden være der, hvor alléen holder op i det fjerne.

Og man har saa meget for; de unge aar er saa dyre; der er saa meget, man skal tilegne sig af boglig viden og prak-tisk færdighed, siden kan det slet ikke indhentes. De aandelige og øvrige ting maa vente, til vi faar bedre stunder.

Den unge mand i Nain var vel ikke anderledes indstillet. Vi kan spørge: hvorfor opvakte Jesus enkens søn i Nain af de døde? Mon blot for at end-nu nogle korte aar skulle være sin moders glæde, som han nu var blevet hendes sorg? Nej, vi maa tænke os, at han blev opvakt af de døde, fordi han simpelthen ikke var rede til at for-lade det jordiske. Han skulle besinde sig paa denne Jesus, der drog omkring

i hans hjemstavn og øvede vel og talte livets ord, og saa komme til en ærlig og fast tro paa ham.

Og vær kun overbevist om: som Herren hin dag gav sønnen tilbage til moderen, der uden tvivl var blevet en troende kvinde, saadan har han nu givet moderen, der jo maa være gaaet forud, tilbage til sønnen i en salig for-
ening.

„I alle dine sager kom de sidste ting i hu”, især da hvis din livsdag har naaet sin middagshøjde eller muligt allerede staar i den dalende sols tegn; snart kan den forsvinde under kimingens rand.

Derfor - kom Kristus i hu, livets fyrste, dødens berving. Giv dig over, betro dig til hans stærke arm og afgør dig for ham i en sand og levende tro. Saa frier han dig fra syndens frygt og fra dødens frygt. Det kommer jo til os fra de ældgamle dage: „Frygt ikke, jeg genløser dig“.

*Jesus, frelser og befrier
er dit dyrebare navn,
for enhver, som paa dig bier
er og frelser du af gavn.*

Ja, han skal forvandle for os døden fra at være den store elendighed til at være det store eventyr, som man saa dristigt og dog med føje har kaldt døden. Et eventyr, ikke mellem virkeligt og uvirkeligt, men et eventyr, der er ene virkelighed.

Er et menneskeøje lige blevet lukket for sidste gang - eller vinden gennem tusinde aar har leget med de visne straa paa hans gravstue - lige momentant, øjeblikkeligt vil det forekomme at ske: Herren byder og siger - er det et barn, der segnede i sit liv allertidligste blomstren: „*thali-a kumi*“, lille pige, vaagn op, som det lød til Jairi datter - er det en ung, hvem det egentlige liv kom til at vente forgæves paa: „*unge mand, jeg byder dig staa op*“, som det kom til enkesønnen i Nain, - er det en ældre eller en gammel, der havde naaet et menneskes normale alderstid: „*Kom herud*“, som Herrens tilraab genlød ude i Lazarus' klippegrav.

Og saa fører han disse tre som repræsentanter for den forløste slægt ved sin stærke frelserhaand forbi dommen - den, der tror paa Kristus, dømmes ikke, fordi han er i Kristus - ind til

sit evige Himmerig.

*Hver gade og mur er af pureste guld
i en grundvold af dyrebare stene fuld,
og porte af perler klare.*

*I kor vi skulle istemme da
paa gader og stræder Halleluja
og kendes af Gud aabenbare
til evig tid uden fare.*

Gaar det saa ikke an at sige, at døden er det store eventyr, men vi hifter os gerne ved tanken om døden som store elendighed. Mon ikke fordi vor tro saa ofte er svag og derfor ængstelig og frygtsom. Vi har mere tanke for denne Jords forgængelige støv end for Himmerigs uforgængelige skatte.

Den unge mand i evangeliet blev genstand for Vor Herres Jesu Kristi foreløbige opvækkelseskraft og som saadan et trosvidne om ham. Vi trænger til bestyrkelse og bekræftelse i troen paa, at det engang af naade maa blive forundt os selv at blive genstand for den samme kraft, som hans fader har forlenet ham med, naar den endelige store opvækkelse af gravene forestaar.

Og derfor gør vi vel i at gøre kollektens ord i dag til vore og bede ud af vor sjæl: „Fader i Himlen, befæst os i troen, saa vi ikke tvivler om, at ligesom vor Herre Jesus Kristus i Nain opvakte enkens søn, vil han ogsaa opvække os paa den yderste dag, at vi kan blive evigt salige“.

„I alle dine sager kom de sidste ting i hu - og „kom Kristus i hu” den store profet, der er fremtraadt ogsaa iblandt os og besøger os, nemlig naar hans ord kommer ud til mennesker og føres frem i hans kirke og menighed.

Hvilket ord? Det ord, der er forkyndt os ved evangeliet, ogsaa det, der er forkyndt os i dag om Kristus, vor eneste tilflugt, vort eneste haab, vor eneste frelser fra synd og død.

Dette fuldtroende evangelium har jeg altid uforkortet søgt at bringe.

Maatte det fremdeles have frit løb i disse sogne.

Det er det, vi aandelig talt skal leve af, - det, skal vi dø paa, og paa det ord afventer vi kødets opstandelse og det evige liv.

Amen.

Efter prædikenen

Alt faar en ende. For alle ting er

der sat en grænse, ogsaa for en præsts virkeaar. 70 aar, som jeg snart naar, er sidste termin, bestemmer tjenestemandssloven. Og det er i sin orden, det er ikke for tidligt.

Dertil er jeg nu kommet. Og jeg har nu prædikeret her i kirken for sidste gang som jeres sognepræst.

Jeg mindes, da jeg besteg denne prædikestol for snart 42 aarsiden - det var ind under jul. Ja, mange aar er forløbet, og jeg synes, at de er fløjtet som en vind. Hvor er de blevet af, de mange aar?

Paa Horne kirkes prædikestol er anført en ejendommelig indskrift paa latin: *pastoris est ascendere - aliquot dicere - et iterum descendere*; det er udlagt: det er præsternes sag at bestige prædikestolen, sige noget og gaa ned igen.

Det er en sentens af Morten Luther, der oprindeligt lød lidt anderledes paa hans tyske: *Tritt frisch auf, thu's maul auf - hör bald auf: gaa rask op, luk munden op* - hør snart op.

I saa henseende har jeg været en god Lutheraner.

„Gaa rask op“. Det mener jeg, at jeg gerne gjorde, men jeg gjorde det aldrig uden ængstelse. Jeg er aldrig gaaet herop, som man har udtrykt det: i slaabrok eller skjortæærmer. En prædikestol er ikke nogen almindelig talerstol. Jeg har altid været mig bevidst, at det var den Højestes ærinde, jeg gik, det var i hans tjeneste, jeg stod. Det kan nok reducere en præst eget ego, hvis han skulle mene noget om sig selv.

„Luk munden op og sig noget“. Det er muligt, at jeg undertiden var vel rap i ordvendingen, det er jo en temperaments sag. Men det var altid min opgave at forsøge at finde ind til evangeliet i det foreliggende evangelium - ikke tage brodden af det skarpe, men tale som Guds ord: „saa siger Herren“.

„Hør snart op og gaa ned igen“. Den henstilling har jeg aldrig haft svært ved at efterkomme. Men naar jeg gør det i dag, er det med modstridende følelser. Jeg har ikke tænkt at krænge mit inderste hjerte ud, men vil blot sige, at det er ikke med noget let hjerte, jeg gaar ned af denne prædikestol for sidste gang som jeres sognepræst.

Min præstetid her i dette pastorat spænder jo fra ungdoms dage - jeg var kun nylig kun fyldt 28 aar, da jeg

kom hertil - over manddomstiden til de graanende dage.

Man siger, livets traad er tvundet af det sorte og det hvide; for mig blev det langt overvejende en lykkelig tid.

Det har været et privilegium, et fornemt privilegium, at have været præst paa dette sted. Kirkeklokken har ikke forgæves tonet ud over hustage og hjem, men givet genlyd i hjerterne, naar det var Herrens dag. Hvor ofte har vi ikke kunnet hænge den røde lygte ud.

Den følelse, der behersker mig i dag, er jo da ogsaa en hjertens tak; og her tæller vi ikke, en tak til den enkelte kirkegænger - til den, der trofast kom - den, der ret jævnlig kom - og den, der sjældnere kom, men du kom dog, og det var det vigtigste.

Alle er jeg jer megen tak skyldige, for det er en opmuntring for en præst, et haandslag en menighed giver sin præst ved sit flittige fremmøde i Guds hus.

Og saa spiller præstens person jo slet ikke ind her. Det var jo et møde med menighedens herre, det gjaldt. Og hvor den bøn var levende: „Herre, vor Gud, ja, besøg os i glans, hvor i din kirke vi mødes“, der skete det ogsaa i ordet, ved bordet, og naar mod gudstjenestens afslutning Herren hilste os, løftede sit aasyn paa os og velsignede os.

Jeg bringer en tak til kirkebetjeningen: Kirkesanger, organist og kirkebetjent. Jeg er saa gammeldags, at jeg holder paa formerne; men det har den kirkelige betjening ogsaa gjort og derved bidraget til, at vore gudstjenester fik et værdigt og smukt forløb.

Og en tak til min gode kollega pastor Hauge for velvilje, godt samarbejde og brodersind.

Og tak til de mange hjem, hvor jeg har faaet lov til at gaa ud og ind og altid blev vel modtaget.

Men mest skal Gud have tak, fordi han ville bruge mig i sin tjeneste. Jeg har haft megen overbærenhed behov fra menighedens side, men især har jeg da haft Guds tilgivelse og barmhjertighed nødig. Den fortrøster jeg mig til, ogsaa naar jeg tænker paa, hvordan jeg engang skal klare dommen.

Men overgiver vi os til ham paa naade og unaade, saa bliver det, som det med rette er sagt, altid paa naade.

Johs. Bitsch.

Povl Erling Rasmussen.

1964 - 1979.

34. Povl Erling Rasmussen blev født d.18 okt.1912 på Frederiksberg som søn af Marineingeniør Peter Georg Rasmussen og hustru Karen Laurine Augusta Jensen og blev student 1932. Teologisk embedseksamen 1939. Den 27 juli 1939 blev han kaldet til sognepræst i Vindeby (Lolland) og ordineret i Københavns Domkirke d.15 sept.1939, og blev 3 okt.1939 gift med Karen Marie Lund, født 16 febr.1918 på Frederiksberg som datter af hovedkasserer i Danmarks Nationalbank Hans Alfred Lund og hustru Wilma Marie Dons Bech.

Pastor Rasmussen blev kaldet til sognepræst for Horne-Asdal den 30 januar 1964. Den 8 marts 1964 blev han indsat i embedet i Horne - Asdal af Provst Søe, Hjørring. Ved sin indsættelse talte Pastor Rasmussen over teksten til midfaste søndag, johs.ev.kap.6, 35-51.

Da præstegården var under reparation, boede præstefamilien den første tid i en lejet bolig i Asdal. Men efter at have boet i Asdal ca.8 mdr., flyttede præsteparret til den nyistandsatte præstegård i Horne.

Efter 15 års veludført præstegerning i Horne og Asdalsogne, søgte pastor Rasmussen sin afsked den 1 dec.1979 og flyttede til Holstebro.

.....

Vendsyssel Tidende skrev i den anledning d.27 novbr. bl.a:

"Både i Horne og Asdal har man sat pris på pastor Rasmussen for hans jævne og ligefremme væsen. Mange har været glade for hans gudstjenester, som altid har været flittigt besøgt. I sin forkyndelse har han ikke ønsket at ride teologiske kæphest, men prædiker det kristne evangelium klart og direkte. Pastor Rasmussen, der er en beskeden og selvudslettende mand, har udtrykkeligt ønsket, at familiens afrejse fra sognet skulle foregå i ubemærkethed, og selv om både sogn og menighedsråd gerne havde sagt farvel ved en festlig sammenkomst, vil man naturligvis ikke trodse præstefamiliens ønske. Søndag den 25 novbr. holdt pastor Rasmussen sin sidste prædiken, og indtil hans afløser er fundet, vikarierer pens.pastor Th.Hansgaard, Bjergby."

Ved pastor Rasmussens bortrejse skrev Chr.Nedergaard Horne:

Ved pastor Rasmussens afsked med Horne og Asdal
menigheder.

" Med udgangen af dette år skal vi tage afsked med vor sognepræst gennem snart 16 år.

Disse år har både i Horne og Asdal været en tid i rivende udvikling, fra at være sogne med udpræget landbo miljø har det stadig mere og mere udviklet sig til et bysamfund, hvor i mange tilfælde både mand og kone begge arbejder ude, dette har bevirket, at det ikke mindst for præst og kirke er blevet vanskeligere at skabe kontakt med de enkelte hjem og familier, dog tror jeg at kunne sige, at det ikke er ret mange hjem, hvor pastor Rasmussen ikke er kommen ved en eller anden lejlighed.

Pastor Rasmussen har været trofast til at besøge ældre og enlige såvel i deres hjem som på alderdomshjem og hvilehjem eller sygehus. Når man som jeg har færdedes meget på vejene kunne man næsten altid være sikker på at møde pastor Rasmussen et eller andet sted i sognet på sin uundværlige cykel enten til eller fra husbesøg. -

For pastor Rasmussen har det helt primære været, at forkynde evangeliet " aldeles efter den hellige skrift " om synd og nåde, om frelse og fortabelse og at forvalte sakramenterne ret.

Jeg har gennem de mange år fulgt pastor Rasmussen hver søndag

og ved alle kirkelige handlinger, og jeg føler sammen med mange andre i disse sogne stor taknemmelighed for hans virke og færd i den, der er gået og ønsker alt godt i en fremtid under Guds velsignelse."

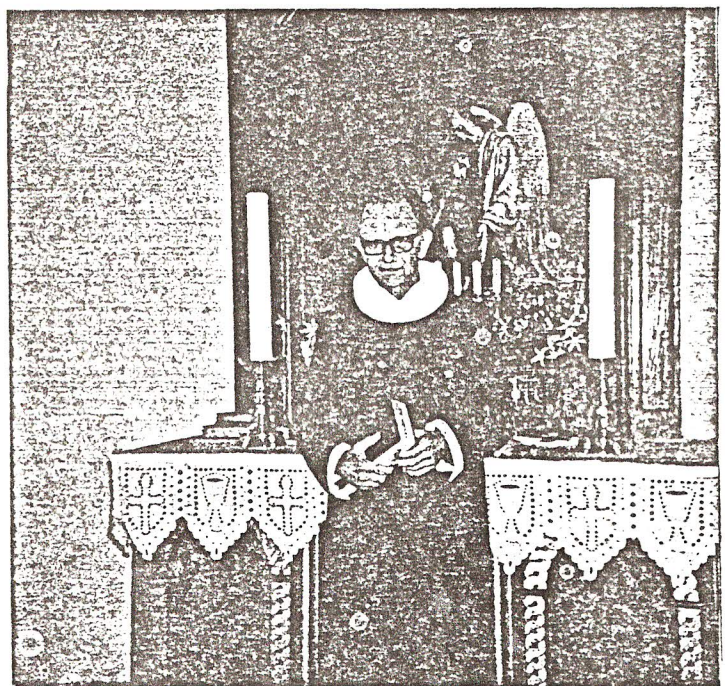
G.N.

(Chr. Nedergaard har i flere år været kordegn og kirkesanger ved Horne og Asdal kirker.)

Pastor Rasmussen var i mange år og til sin bortrejse leder af den herværende sudankreds, og vi der var med i denne kreds, satte stor pris på ham for hans gode måde at lede denne på.

Pastor Rasmussen
i Horne Kirke.
1979.

Efterskrift.

Forannævnte optegnelser er ikke alene skrevet som historiske optegnelser om Horne Kirke og pastoratets præster, men også for at bevare det for eftertiden, og af personlig interesse for fortiden.

Horne den 20 januar 1980

Ernst Krag.

Kilder:

Vendsysselske Aarbøger.

Dansk Præste og Sognehistorie 1849 - 1949.

Danmarks Præstehistorie 1868 - 1887.

Danmarks Præstehistorie. 1884 - 1911.

Kirkelig Haandbog.

Dansk Missionsselskab.

Bogen om Pastor Busch.

Bogen om Pastor Jeanson.

Private Optegnelser.